

Sygn. akt I UK 152/14

POSTANOWIENIE

Dnia 23 października 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z odwołania M. W.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w Ł.
o zwrot świadczeń,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 23 października 2014 r.,
skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 20 listopada 2013 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 20 listopada 2013 r. Sąd Apelacyjny w (...) zmienił wyrok Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 21 listopada 2011 r. oraz poprzedzającą go decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. z dnia 15 grudnia 2010 r. i ustalił, że M. W. ma obowiązek zwrotu świadczeń za okres od 1 kwietnia do 31 sierpnia 2010 r. (pkt. 1) oraz oddalił apelację organu rentowego w pozostałym zakresie (pkt 2).

W skardze kasacyjnej organ rentowy zaskarżył powyższy wyrok w części oddalającej apelację i zarzucił: 1) naruszenie prawa materialnego, tj. art. 68 ust. 1 pkt 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przez błędne przyjęcie, że jednorazowy pobyt na strzelnicy w dniu 7 marca 2010 r. pozwala na przyjęcie, że od 1 grudnia 2009 r. do 31 marca 2010 r. wnioskodawca kontynuował naukę; 2) naruszenie przepisów postępowania, a mianowicie art. 386

§ 6 w związku z art. 398²¹ k.p.c., przez dokonanie ustaleń faktycznych sprzecznych z ustaleniami faktycznymi przyjętymi przez Sąd Apelacyjny w wyroku z dnia 16 maja 2012 r. i przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 marca 2013 r., a polegającymi na uznaniu, że wnioskodawca w okresie od grudnia 2009 r. do marca 2010 r. nie kontynuował nauki i nie uczęszczał do szkoły.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w zaskarżonej części i oddalenie odwołania wnioskodawcy, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniony został po pierwsze - jej oczywistą zasadnością z uwagi na związanie Sądu Apelacyjnego ustaleniami przy ponownym rozpoznaniu sprawy (art. 386 § 6 zdanie pierwsze, art. 398²¹ *in principio* oraz art. 398¹³ § 2 k.p.c.) oraz błędne uznanie jednorazowej obecności w szkole w dniu 7 marca 2010 r. za kontynuację nauki w okresie od grudnia 2009 r. do marca 2010 r. w rozumieniu art. 68 ust. 1 pkt 2 ustawy emerytalnej oraz po drugie i „ewentualnie” - występowaniem w sprawie istotnych zagadnień prawnych polegających na odpowiedzi na pytania: 1) „czy Sąd Apelacyjny ma możliwość dokonania odmiennych ustaleń faktycznych niż te, które zostały dokonane (...) w uchylonym wyroku i przez Sąd Najwyższy w wyroku kasacyjnym, czy też ustalenia dokonane przez Sąd Apelacyjny w wyroku uchylonym i przyjęte przez Sąd Najwyższy w wyroku kasacyjnym są wiążące przy ponownym rozpatrzeniu sprawy” oraz 2) „czy do zachowania prawa do renty rodzinnej przez cztery miesiące wystarczy jedynie jednorazowa obecność w szkole, czy też należy uznać, że jedna incydentalna obecność w szkole nie pozwala na uznanie, że nauka była kontynuowana”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

W pierwszej kolejności należy stwierdzić, że zgodnie z art. 398⁴ § 1 pkt 2 i § 2 k.p.c., skarga kasacyjna powinna zawierać przytoczenie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienie oraz wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie. Wynika z tego, że uzasadnienie podstaw kasacyjnych i uzasadnienie wniosku o

przyjęcie skargi do rozpoznania nie są tożsame i muszą stanowić odrębne elementy pisma, które Sąd Najwyższy rozważa na różnych etapach postępowania kasacyjnego. Inaczej rzecz ujmując, te same wywody zawarte w uzasadnieniu skargi nie mogą być raz traktowane jako uzasadnienie jej podstaw, a drugi raz jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, nawet gdyby argumentacje miały być do siebie podobne. Uznanie, że w skonstruowanej przez skarżącego skardze kasacyjnej znajduje się w istocie uzasadnienie zawierające po pierwsze - sprawozdanie z dotychczasowego przebiegu postępowania oraz po drugie - argumentacja odnosząca się do wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania z uwagi na jej oczywistą zasadność oraz występowanie istotnych zagadnień prawnych, obligowałoby Sąd Najwyższy do odrzucenia skargi na podstawie art. 398⁶ § 2 i 3 k.p.c. z uwagi na brak uzasadnienia zarzutów podniesionych w ramach podstaw kasacyjnych.

Można jednak również przyjąć - i tak czyni to Sąd Najwyższy - że zawarte w skardze kasacyjnej wywody stanowią uzasadnienie podstaw kasacyjnych, zaś uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania jedynie się do nich odwołuje. W związku z tym należy przypomnieć, że art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaga, aby wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowił odrębny element pisma niezależny od przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.). Uzasadnienie wniosku natomiast powinno nawiązywać do przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Spełnienie wymagania z art. 398⁴ § 2 k.p.c. powinno zatem przybrać formę wyodrębnionego wyводу prawnego, w którym skarżący wskaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie uzasadni, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek. Tego wymagania nie spełnia odwołanie się do uzasadnienia podstaw kasacyjnych, co czyni skarżący.

Już tylko z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.